TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2005 m. gegužės 31 d.*

Byloje C-438/02

dėl *Stockholms tingsrätt* (Švedija) 2002 m. lapkričio 29 d. Sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2002 m. gruodžio 4 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą baudžiamojoje byloje

Krister Hanner,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijų pirmininkai P. Jann (pranešėjas), C. W. A. Timmermans ir A. Rosas, teisėjai J.-P. Puissochet, R. Schintgen, N. Colneric, S. von Bahr ir J. N. Cunha Rodrigues,

generalinis advokatas P. Léger,
posėdžio sekretorė Múgica Arzamendi, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2004 m. sausio 20 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: švedų.

išnagrinėjęs rašytines pastabas, pateiktas:

— K. Hanner, atstovaujamas *QC* I. Forrester, *barrister* J. Killick, advokato A. Schulz, *advokater* L. Hiljemark ir R. Olofsson ir *juris kandidat* A.-K. Pettersson,

— Švedijos vyriausybės, atstovaujamos A. Kruse,

— Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos H. G. Sevenster,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos L. Ström ir H. Støvlbæk,

susipažinęs su 2004 m. gegužės 25 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su EB 28, EB 31 ir EB 43 straipsnių išaiškinimu.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant K. Hanner baudžiamąją bylą, kuri buvo iškelta dėl Švedijos teisės aktų, suteikiančių išimtinę teisę mažmeninę prekybą vaistais vykdyti tik *Apoteket AB* (toliau – *Apoteket*), pažeidimo.

Teisinis pagrindas

Nacionalinės teisės aktai

3 Švedijoje pagal 1996 m. Įstatymo Nr. 1152 dėl prekybos vaistais (*1996:1152 lag om handel med läkemedel m.m.*) 4 straipsnį mažmeninę prekybą receptiniais ir nereceptiniais vaistais gali vykdyti tik pati valstybė arba juridinis asmuo, kuriam valstybė turi lemiamą įtaką. vyriausybė apibrėžia juridinius asmenis, galinčius prekiauti, bei nustato tokios prekybos taisykles.

4 Įstatymo 5 straipsnis numato šios taisyklės išimtį, kuri yra susijusi su mažmenine prekyba tam tikrais vaistais, skirtais ligoninėms, gydytojams ir veterinarams. Tokiais vaistais gali prekiauti kiti ūkio subjektai, jeigu jie turi leidimą vykdyti didmeninę prekybą.

5 *Lag om handel med läkemedel* 6 straipsnis numato, kad vaistai turi būti platinami racionaliai, užtikrinant, kad būtų saugių ir veiksmingų vaistų.

6 Pagal šio įstatymo 11 straipsnį pažeidus įstatymo 4 straipsnį skiriama bauda arba laisvės atėmimas iki dvejų metų.

7 1992 m. Įstatymo Nr. 859 dėl vaistų (*1992:859 Läkemedelslag*) 1 straipsnyje sąvoka „vaistas" apibrėžiama kaip bet koks gaminys, kuris skirtas žmonių ar gyvūnų ligų arba ligos simptomų profilaktikai, diagnostikai, palengvinimui arba gydymui, arba skirtas vartoti kitam panašiam tikslui.

8 Pagal *Läkemedelslag* 5 straipsnį vaistais iš esmės gali būti prekiaujama tik turint leidimą pateikti juos į rinką, kurį išduoda arba kompetentinga Švedijos valdžios institucija, arba kitos valstybės narės valdžios institucija, tačiau šiuo atveju toks leidimas turi būti pripažintas Švedijoje.

9 Švedijos vyriausybė, arba jos įgaliota *Läkemedelsverket,* kompetentinga vaistų kontrolės įstaiga, gali nuspręsti, kad dėl medicininių priežasčių vaistas gali būti parduodamas tik pagal receptą arba teisę vaistus skirti turinčio asmens prašymą.

10 Iš esmės receptinius vaistus apmoka valstybė (kompensuojamieji vaistai), o nereceptinių vaistų išlaidų ji nekompensuoja (nekompensuojamieji vaistai).

Įgyvendinimo priemonės

11 Nuo 1970 m. Švedijos vyriausybė suteikė įgaliojimus vykdyti mažmeninę prekybą vaistais *Apoteksbolaget AB,* o vėliau – jos teises perėmusiai *Apoteket,* kuri yra susijusi su pagrindine byla.

12 *Apoteket* yra pagal Švedijos teisę įsteigta pelno nesiekianti akcinė bendrovė, kurios valdymo organai daugiausia sudaryti iš politikų ir valstybės tarnautojų. Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą aišku, kad Švedijos valstybei priklausė didžioji dalis (2/3) šios bendrovės kapitalo.

13 Pati *Apoteket* vaistų neimportuoja, tačiau vaistus jai tiesiogiai tiekė arba Švedijos gamintojai, arba dvi didmeninę prekybą vykdančios įmonės *Kronans Droghandel* ir *Tamro*. Šios dvi įmonės yra vaistus į *Apoteket* tiekiantys logistiniai centrai, kurie savarankiškai nevykdo verslo politikos.

14 Iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateiktos informacijos aišku, kad *Apoteket* priklauso prekybos tinklas, kurį sudaro 800 jos valdomų vaistinių. Šių vaistinių vietą *Apoteket* nustatydavo glaudžiai bendradarbiaudama su vietinės valdžios institucijomis bei su sveikatos apsaugos institucijomis. Kaimo vietovėse *Apoteket* taip pat naudojosi apie 970 jai atsakingų *Apoteksombud* (vaistų platintojų) paslaugomis. Paprastai tai privatūs ūkio subjektai, dažniausiai maisto prekių parduotuvės, platinančios vartotojams receptinius vaistus ir turinčios teisę parduoti tam tikrus nereceptinius vaistus. Vaistų platintojų turimi vaistai priklauso *Apoteket*, o jų asortimentą nustatydavo regioninio *Apoteket* direktorius, pasitaręs su vietinės valdžios sveikatos apsaugos įstaigomis. Galiausia, tuo metu, kai vyko pagrindinėje byloje nagrinėjami faktai, *Apoteket* nereceptinius vaistus pardavinėjo ir telefonu.

15 Pagal tuo metu, kai vyko pagrindinėje byloje nagrinėjami faktai, galiojusią 1996 m. gruodžio 20 d. Švedijos valstybės ir *Apoteket* sutartį (toliau – 1996 m. sutartis), *Apoteket* privalėjo:

— glaudžiai bendradarbiaudama su sveikatos apsaugos įstaigomis, sukurti valstybės mastu veikiančią vaistų platinimo sistemą, kuri būtų pritaikyta prie vietos sąlygų ir užtikrintų patikimą, racionalų ir veiksmingą aprūpinimą vaistais,

— spręsdama dėl prekybos vietų išdėstymo ir įrengimo atsižvelgti į vartotojų interesus,

— turėti tiek vaistų atsargų ir galimybių juos pristatyti, kad jų pakaktų patenkinti pagrįstus sveikatos apsaugos sistemos poreikius,

— per trumpiausią laiką patiekti visus vaistus (receptinius ir nereceptinius),

— užtikrinti, kad aprūpinimas vaistais kainuotų kuo pigiau tiek platinimo tinkle, tiek ir kitose srityse,

— visoje valstybės teritorijoje laikytis vienodų kainų politikos, kompensuojamų vaistų kainą nustato vaistų kainų komitetas, o nekompensuojamų vaistų kainą nustato pati *Apoteket* taip, kad ji gautų pakankamą savo kapitalo grąžą,

— nuolat siekti dirbti racionaliau ir produktyviau, ir

— teikti klientams informaciją, kuriai gamintojai neturi įtakos.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

16 Švedijos valdžios institucijos pagal Švedijos teisę įsteigtos įmonės *Bringwell International AB*, priklausančios Norvegijos ir Švedijos ūkio subjektams, generaliniam direktoriui K. Hanner iškėlė baudžiamąją bylą. Ši bendrovė nuo 2001 m. gegužės 30 d. iki liepos 27 d. pažeisdama Švedijoje galiojančią tvarką, pagal kurią išimtinė teisė vykdyti mažmeninę prekybą vaistais buvo suteikta *Apoteket* (toliau – pagrindinėje byloje nagrinėjama tvarka), pateikė į rinką 12 pakelių *Nicorette Plåster* (pleistras) ir *Nicorette Tuggummi* (kramtomoji guma). Šios prekės pagal *lag om handel med läkemedel* laikomos nereceptiniais vaistais.

17 Gindamasis K. Hanner tvirtina, kad ši tvarka įtvirtina EB 28, EB 31 ir EB 43 straipsnius pažeidžiančią valstybinę monopoliją.

18 Abejodamas, ar pagrindinėje byloje nagrinėjama tvarka atitinka Bendrijos teisę, *Stockolms tingsrätt* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Nacionaliniu lygiu yra nustatyta nepriklausoma vaistų tikrinimo ir leidimų jiems išdavimo sistema, kurios tikslas – užtikrinti gerą vaistų kokybę ir išvengti žalingo vaistų poveikio. Norint įsigyti tam tikrų vaistų būtina pateikti leidimą juos išrašyti turinčio gydytojo receptą. Ar tokiomis aplinkybėmis EB 31 straipsnis draudžia nacionalinės teisės aktus, numatančius, kad mažmeninę prekybą vaistais gali vykdyti tik valstybė arba juridinis asmuo, kuriems valstybė turi lemiamos įtakos ir kurių tikslas yra užtikrinti, kad būtų tiekiami saugūs bei veiksmingi vaistai?

2. Ar, atsižvelgiant į pirmajame klausime pateiktą informaciją, EB 28 straipsnis draudžia šiame klausime nurodytus teisės aktus?

3. Ar, atsižvelgiant į pirmajame klausime pateiktą informaciją, EB 43 straipsnis draudžia šiame klausime nurodytus teisės aktus?

4. Ar nagrinėjant 1–3 klausimus darytina išvada, kad pirmajame klausime nurodyti teisės aktai pažeidžia proporcingumo principą?

5. Kaip pasikeistų atsakymai į 1–4 klausimus, jei „nereceptiniams vaistams" būtų visiškai arba iš dalies netaikomas nacionalinės teisės aktų reikalavimas, jog mažmeninę prekybą vaistais gali vykdyti tik valstybė arba juridinis asmuo, kuriems valstybė turi lemiamą įtaką?"

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

19 Prašymą dėl prejudicino sprendimo pateikęs teismas pirmuoju klausimu iš esmės klausia, ar EB 31 straipsnis draudžia tvarką, kuri suteikia išimtinę teisę vykdyti mažmeninę prekybą, kaip yra pagrindinėje byloje nagrinėjamu atveju.

Teisingumo Teismui pateiktos pastabos

20 K. Hanner ir Komisija tvirtina, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama prekybos tvarka yra EB 31 straipsnį pažeidžianti diskriminacinė valstybės monopolija.

21 Grįsdamas savo teiginį K. Hanner tvirtina, kad atrankos sistema, kuri remiasi paklausos pokyčio prognozavimu, labai apsunkina naujų nereceptinių vaistų patekimą tarp vaistų atsargų ir tiekimą į vaistinių bei vaistų platintojų prekybos vietas.

22 Kalbant apie tam tikras vaistų rūšis, pavyzdžiui, purškalus nosiai ir vaistus nuo temperatūros ir galvos skausmo, dauguma vaistinėse siūlomų įsigyti prekių yra pagamintos arba Švedijoje, arba juos yra pagaminusios įmonės, turi labai glaudžius ryšius su Švedija, arba jas parduoda Švedijos įmonės.

23 Jis taip pat nurodė, kad prekybos nepakanka ir kad vaistinės dirba labai trumpai.

24 Be to, K. Hanner tvirtino, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos pardavimo tvarkos negalima pateisinti visuomenės interesu, nes išimtinės teisės suteikimas nėra būtinas, ir visais atvejais jis yra neproporcingas, nes ši sistema taikoma ne tik receptiniams, bet ir nereceptiniams vaistams.

25 Komisija mano, kad dėl pagrindinėje byloje nagrinėjamos pardavimo tvarkos iš kitų valstybių narių įvežami vaistai gali atsidurti nepalankesnėje padėtyje nei toje valstybėje pagaminti vaistai, todėl ji yra potencialiai diskriminuojanti. Nereceptinių vaistų atrankos tvarkai trūksta skaidrumo, atsisakymo atveju nepateikiami motyvai ir nėra vykdoma nepriklausoma jos kontrolė. Didžiąją prekybos tinklo dalį sudaro vaistų platintojai, kurių skaičiui ir buvimo vietai nėra keliami objektyvūs kriterijai ir nėra galimybės jų kontroliuoti.

26 Švedijos vyriausybė pateikia daug argumentų, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama pardavimo tvarka nėra EB 31 straipsnį pažeidžianti diskriminacinė valstybės monopolija.

27 Dėl vaistų atrankos sistemos Švedijos vyriausybė nurodo, kad tuo metu, kai vyko pagrindinėje byloje nagrinėjami faktai, receptinių vaistų atranka iš esmės priklausė nuo veiksnių, kuriems *Apoteket* negalėjo daryti jokios įtakos, t. y. ar vaistas kompensuojamas, ar ne, ir receptą išrašančio gydytojo pasirinkimo. Nereceptinių vaistų atranka vykdoma remiantis išimtinai objektyviu prekybos kriterijumi, t. y. remiantis numatomu poreikiu. Be to, *Apoteket* buvo įpareigota tiekti bet kokį vaistą pagal prašymą ir praktikoje, naudodamasi kompiuterizuotu centriniu prekių, kurios Švedijoje gali būti parduodamos kaip vaistai, registru, tai ji galėjo padaryti per 24 valandas. Be to, naują produktą įtraukus į vaistų sąrašą, visoms vaistinėms išsiunčiami informaciniai lapeliai. Galiausia gamintojai, organizuodami nereceptinių vaistų reklamos kampanijas, galėjo laisvai daryti įtaką ir vartotojų paklausai, ir *Apoteket* priimamiems sprendimams dėl vaistų pasirinkimo.

28 Dėl pardavimo tinklo organizavimo *Apoteket* buvo įpareigota atsižvelgti į vartotojų interesus. Be to, prekybos vietų skaičius nėra nepakankamo dydžio, kuris būtų kėlęs grėsmę vartotojų aprūpinimui vaistais.

29 Švedijos vyriausybė pažymi, jog kalbant apie vaistų reklamą *Apoteket* buvo įpareigota teikti nepriklausomą informaciją apie prekes. Kaip jau buvo minėta šio sprendimo 27 punkte, gamintojai gali laisvai rengti nereceptinių vaistų reklamos kampanijas vartotojams.

30 Be to, ši vyriausybė tvirtina, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama pardavimo tvarka yra pateisinama, nes *Apoteket* yra įpareigota teikti bendrus ekonominius interesus tenkinančias paslaugas, t. y. parduoti vaistus vienoda kaina visoje Švedijos teritorijoje.

31 Nyderlandų vyriausybė mano, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nepateikė pakankamai įrodymų apie *Apoteket* naudojamus atrankos kriterijus ir metodus, kuriais remiantis ji įsigyja vaistus, ir kad nebuvo pateikta pakankamai informacijos, jog būtų galima nuspręsti, ar (ir jei taip, tai kiek) pagrindinėje byloje nagrinėjama pardavimo tvarka prieštarauja EB 31 straipsniui.

Teisingumo Teismo vertinimas

32 Iš EB 31 straipsnio 1 dalies pirmosios pastraipos matyti, kad ši nuostata yra taikoma valstybinėms komercinio pobūdžio monopolijoms. Pagal EB 31 straipsnio 1 dalies antrąją pastraipą ji yra taikoma kiekvienai įstaigai, per kurią valstybė narė teisiškai ar

faktiškai, tiesiogiai ar netiesiogiai prižiūri ir nustato valstybių narių tarpusavio importą ir eksportą arba turi jam didesnę įtaką.

33 Kaip generalinis advokatas nurodė savo išvados 36–39 punktuose, pagrindinėje byloje konstatuotina, kad nagrinėjama prekybos tvarka yra valstybinė prekybinio pobūdžio monopolija EB 31 straipsnio prasme. Iš tikrųjų *Apoteket* vykdo komercinę veiklą, t. y. mažmeninę prekybą vaistais, o išimtinę teisę tai daryti jai suteikia *lag om handel med läkemedel*. Švedijos vyriausybė neginčija, kad *Apoteket* veiklą kontroliuoja valstybė dėl to, kad valstybei priklauso didžioji šios bendrovės kapitalo dalis ir dėl bendrovės valdymo struktūros.

34 Iš nusistovėjusios teismų praktikos aišku, kad esant tokiai situacijai EB 31 straipsnio 1 dalis nereikalauja visiškai panaikinti valstybinių komercinio pobūdžio monopolijų, bet nustato, kad jas reikia pertvarkyti taip, jog būtų užtikrinta, kad valstybių narių subjektai nebus diskriminuojami prekių pirkimo ir pardavimo sąlygų atžvilgiu (šiuo klausimu žr. 1976 m. vasario 3 d. Sprendimo *Manghera ir kt.* 59/75, Rink. p. 91, 4 ir 5 punktus; 1979 m. kovo 13 d. Sprendimo *Hansen*, 91/78, Rink. p. 935, 8 punktą; 1983 m. birželio 7 d. Sprendimo *Komisija prie Italiją*, 78/82, Rink. p. 1955, 11 punktą; 1995 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *Banchero*, C-387/93, Rink. p. I-4663, 27 punktą ir 1997 m. spalio 23 d. Sprendimo *Franzén*, C-189/95, Rink. p. I-5909, 38 punktą).

35 Iš tikrųjų EB 31 straipsnio 1 dalies tikslas – suteikti valstybėms narėms galimybę išsaugoti valstybines komercinio pobūdžio monopolijas, kaip visuomenės interesą užtikrinančias priemones, tai suderinant su bendrosios rinkos įsteigimo ir veikimo reikalavimais. Juo siekiama panaikinti laisvo prekių judėjimo apribojimus, išskyrus tuos, kurie visada atsiranda dėl pačios monopolijos (minėto sprendimo *Franzén* 39 punktas).

36 Be to, dėl pardavimo monopolijų Teisingumo Teismas nusprendė, kad draudžiamos monopolijos, kurios pertvarkytos taip, kad iš kitų valstybių narių tiekiamos prekės teisiškai arba faktiškai atsiduria nepalankesnėje padėtyje, palyginti su nacionalinėmis prekėmis (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Franzén* 40 punktą).

37 Todėl reikia įsitikinti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjama pardavimo tvarka užtikrina, jog iš kitų valstybių narių tiekiami vaistai nebūtų diskriminuojami.

38 Šiuo požiūriu tikrintina, ar dėl nagrinėjamos valstybės monopolijos organizavimo ir valdymo būdo iš kitų valstybių narių tiekiami vaistai gali atsidurti nepalankesnėje padėtyje (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Franzén* 40 punktą), ir ar faktiškai dėl šios monopolijos jie atsiduria nepalankesnėje padėtyje.

39 Dėl pirmo iš šių dviejų aspektų iš minėto sprendimo *Franzén* (44 ir 51 punktai) matyti, kad, pirmiausia, pardavimo monopolijos prekių atrankos sistema turi būti grindžiama nuo prekės kilmės nepriklausančiais kriterijais ir skaidri, numatanti pareigą motyvuoti priimamus sprendimus ir nepriklausomos kontrolės procedūrą.

40 Šios monopolijos prekybos tinklas turi būti organizuojamas taip, kad prekybos vietų trūkumas nekeltų grėsmės vartotojų aprūpinimui (šiuo klausimu žr. dėl

EB 28 straipsnio minėto sprendimo *Banchero* 39 punktą ir dėl EB 31 straipsnio minėto sprendimo *Franzén* 54 punktą).

41 Galiausia šios monopolijos rinkodaros ir reklamos priemonės turi būti nešališkos ir nepriklausyti nuo prekių kilmės bei skirtos informuoti vartotojus apie naujas prekes (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Franzén* 62 punktą).

42 Nagrinėjant pagrindinėje byloje susiklosčiusią situaciją iš Teisingumo Teismui pateiktos medžiagos darytina išvada, kad 1996 m. sutartyje nebuvo numatytas nei pirkimo planas, nei „pirkimų konkurso" sistema, pagal kurią nepasirinktų prekių pardavėjai turėtų teisę sužinoti tokio sprendimo priėmimo motyvus. Taip pat nebuvo numatyta galimybė tokį sprendimą apskųsti nepriklausomai kontrolės institucijai. Atvirkščiai, pagal šią sutartį *Apoteket* iš esmės buvo suteikta visiška laisvė savo nuožiūra rinktis vaistų asortimentą.

43 Dėl šios priežasties 1996 m. sutartis neužkirto kelio visoms diskriminacijos rūšims. Tačiau Švedijos vyriausybė nenurodė jokios kitos priemonės ar akto, kurie galėtų kompensuoti šių struktūrinio pobūdžio garantijų nebuvimą.

44 Šių aplinkybių pakanka pripažinti, jog dėl *Apoteket* organizavimo ir valdymo būdų, ypač kiek tai susiję su vaistų atranka, iš kitų valstybių narių tiekiami vaistai galėjo atsidurti nepalankesnėje padėtyje nei švediški vaistai. Taigi ši valstybės monopolija nebuvo pertvarkyta taip, jog nebūtų bet kokios iš kitų valstybių narių tiekiamų vaistų diskriminacijos. Todėl ji pažeidžia EB 31 straipsnį.

45 Todėl antro aspekto, ar dėl *Apoteket* veiklos iš kitų valstybių narių tiekiami vaistai faktiškai buvo nepalankesnėje padėtyje, išsamiau nagrinėti nereikia.

46 Švedijos vyriausybė tvirtino, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamą pardavimo tvarką vis tiek galima pateisinti.

47 Šiuo klausimu iš Teisingumo Teismo praktikos išplaukia, kad valstybė narė EB 86 straipsnio 2 dalimi gali remtis siekdama pateisinti EB 31 straipsnio 1 daliai prieštaraujantį išimtinių teisių suteikimą įmonei, kuriai patikėta teikti bendrus ekonominius interesus tenkinančias paslaugas, jeigu jai patikėtos konkrečios užduoties negalima įgyvendinti nesuteikiant tokių teisių ir jei dėl to atsiradusi įtaka prekybos vystymuisi neprieštarauja Bendrijos interesams (šiuo klausimu žr. 1997 m. spalio 23 d. Sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus*, C-157/94, Rink. p. I-5699, 32 punktą; 1997 m. spalio 23 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-158/94, Rink. p. I-5789, 43 punktą ir 1997 m. spalio 23 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-159/94, Rink. p. I-5815, 49 punktą).

48 Tačiau pagal EB 86 straipsnio 2 dalį negalima pateisinti tokios, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjamos ir šio sprendimo 42 ir 43 punktuose aprašytos, pardavimo tvarkos, kurioje nenumatyta atrankos sistema, draudžianti bet kokią iš kitų valstybių narių tiekiamų vaistų diskriminaciją.

49 Todėl į pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad EB 31 straipsnis draudžia tvarką, kuri suteikia išimtinę teisę vykdyti mažmeninę prekybą tokiomis sąlygomis, kokios yra taikomos pagrindinėje byloje nagrinėjamu atveju.

Dėl antrojo – penktojo klausimų

50 Atsižvelgiant į pirmojo klausimo atsakymą, į kitus klausimus atsakyti nėra būtina.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

51 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

EB 31 straipsnis draudžia tvarką, kuri suteikia išimtinę teisę vykdyti mažmeninę prekybą tokiomis sąlygomis, kokios yra taikomos pagrindinėje byloje nagrinėjamu atveju.

Parašai.